

Rudolf Chmel, minister kultúry

TRADIČNÁ A MODERNÁ KNIŽNICA

K otvoreniu obnovenej Univerzitetnej knižnice v Bratislave

Rudolf Chmel, Minister of Culture

TRADITIONAL AND MODERN LIBRARY

To the Opening of the Renewed University Library in Bratislava

Inštitúcia knižníc je naozaj veľmi stará; oveľa staršia ako kniha v tvare kódexu. Ľudia už veľmi dávno pocítovali potrebu zhromažďovať dobové poznatky a vedomosti, zaznamenávať ich na rôznych druhoch a formách nosičov a odovzdávať ich záujemcom; s týmto poslaním pretrvala inštitúcia knižnice do dnešných dní. Pravda, pridáva k nemu ďalšie a postupom času sa stala strediskom s mnohorakými službami a mnohostranným technickým vybavením. Bez nej, presnejšie bez vedomostí v nej uložených, si už nevieme spoločenský a kultúrny rozvoj, ba vlastne ani tvorivý život, predstaviť. Jej funkčnosť a jej nezastupiteľnosť sa v plnej miere prejaví až vtedy, keď prestane fungovať. A to nemusí ani zhorieť – ako tá alexandrijská. Stačí, keď sa napr. kvôli prestavbe na niekoľko rokov zatvorí – ako táto naša. Myslím si však, že jej veľkolepá rekonštrukcia, nielen budov, ktoré znovu získali historický lesk, ale aj – dnešným jazykom povedané – celého softvéru, čo znásobilo jej mnohorakú funkčnosť a príťažlivosť, stála za naše prechodné trampoty a subjektívnu nespokojnosť v čase výpadku. Teraz môže plniť svoje špecifické poslanie na kvalitatívne vyššej úrovni. Jej nová tvár a obsahový profil plne zodpovedajú veku informatiky, do ktorého sme už aj my vstúpili. Byť na úrovni doby nebolo vždy pre nás jednoduché a tak môžeme byť spokojní. No nejde, či nemalo by ísť len o informatiku. Kniha nie je vždy len nositeľom informácie. Môže byť zároveň – myslím tu najmä na krásnu literatúru, ktorá mi je blízka – aj estetickým zážitkom, nevyhnutným pri rozvíjaní emocionálnej stránky nášho vnútra. Okrem toho – a to tiež všetci vieme – kniha je často sama o sebe artefaktom, ktorý v nás vzbudzuje zmysel pre krásu. Spomínam to preto, aby nápor informatiky (internet a všetko ostatné, čo súvisí s prenosom informácií), ktorý je sám pozitívny a treba ho nielen privítať, ale sa s ním zžiť, neprekryl tie funkcie knihy a knižníc, ktoré nás robia kultúrnejšími. Ide o poznatky, ale aj o kultúrnosť. Ak sa teraz z Univerzitetnej knižnice v Bratislave stáva multifunkčné kultúrne a knižničné centrum, verím, že tieto obavy sú zbytočné a že jej náplň bude tejto charakteristike plne zodpovedať. Nech sa jej darí – a nám v nej!

The institution of libraries is really very old, much older than a book in form of a codex. It is very long ago, when people felt the need to collect contemporary knowledge and information on different material carriers in order to provide it to interested parties. With this mission, libraries survived till today. Of course, more functionality was added; so that libraries gradually became centres equipped with various modern technical facilities and which provide wide range of services. Social and cultural development, even any creative life cannot be imagined today, without the libraries; more precisely, without information contained there. The functionality and insubstitutability of the libraries is usually fully manifested in the periods of their stoppage. They need not be burned down, as that one in Alexandria. Their temporary stoppage is enough, lasting a couple of years due to reconstruction, as in the case of our library. Nevertheless, covering not only buildings, which gained historical splendour again, but also whole software, I feel that its monumental reconstruction multiplied its manifold functionality and attractiveness, and was worth our temporary problems and subjective dissatisfaction during the stoppage. Now it can meet its specific mission on a qualitatively higher level. Its new image and contents profile fully correspond to informatics age, we entered to. Being up-to-date was not always a simple task for us, so that we can be satisfied. Our attention, however, should not be focused only to informatics. Bearing in mind belles lettres, so close to me, I feel that it can be also an aesthetical experience, which is an inevitable condition of development of emotional aspects of our mind. Moreover, it is well known, that books can be artefacts themselves, evoking sense of beauty. I am mentioning it, while I would like to emphasise the idea, that while steep growth of informatics (including Internet and all facilities related with transfer of information) is positive and should be welcomed and incorporated into our lives, nevertheless it should not conceal those functions of books and libraries, which make us more cultural beings. Knowledge is important, and so is culture. But I believe that such concerns are unfounded in the case of University Library in Bratislava, which is now becoming a multifunctional cultural and library centre, and that its contents will fully meet those characteristics. Long may it be successful – and we in it.